

Fővárosi Ítéltábla

6.Pf.20.730/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Irinkov D. Mihály ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes (felperes címe) felperesnek dr. Neparáczki Nándor kamarai jogtanácsos által képviselt alperes (alperes címe) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. július 14. napján meghozott 2.P.21.986/2017/126. számú ítélete ellen az alperes által 127. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 240 (kétszáznegyven) euró másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes a tulajdonában álló rendszám1 forgalmi rendszámú tehergépjárműből és az rendszám2 forgalmi rendszámú vontatmányból álló járműszerelvénnel egy külföldi gazdasági társaság megbízásából hulladékszállítmányt vitt ország1en keresztül ország2be. Az alperes a 2013. október 21-én kelt, végzés száma számú végzésével elrendelte a tehergépjármű, a vontatmány, a rakomány, a szállítmányt kísérő dokumentumok, a gépjármű forgalmi engedélyének és indítókulcsainak mint tárgyi bizonyítási eszközöknek a lefoglalását. A végzés indokolása szerint a lefoglalás célja annak

teljes körű tisztázása, hogy a rakomány nemzetközi szállítása megfelel-e a jogszabályi követelményeknek. Az alperes a lefoglalás jogszabályi alapjaként a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 50/A. § (1) bekezdését és a 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.) 85. § (1) bekezdését jelölte meg. A felperes bejelentést tett a vádhatóságnak. A vádhatóság felhívást intézett az alperes felettes szervéhez, a minisztériumhoz, és indítványozta az alperes végzésének megsemmisítését. A minisztérium határozat száma határozatával a lefoglalást elrendelő határozatot megsemmisítette. Az alperes 2014. december 10-én megszüntette a lefoglalást.

[2] A felperes a keresetében 15.906.813 forint tőkének, ezen összeg után 2014. május 15-től a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatnak, valamint a perrel felmerült költségeinek a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Követelését arra alapította, hogy az alperes jogellenesen foglalta le a járműszerelvényt, ezzel számára kárt okozott, kifejtette, hogy a lefoglalás tartama alatt a járműszerelvénnel nem tudott bevételt elérni, ezért vagyoni előnytől esett el. Álláspontja szerint az alperes kirívóan súlyos jogértelmezési és jogalkalmazási hibát vétett azzal, hogy indokolatlanul foglalta le a járműszerelvényt, mert a lefoglalás törvényi feltételei nem álltak fenn. Kifogásolta, hogy az alperes a lefoglalást elrendelő végzésében nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, és a végzést annak kézbesítése előtt nem fordította le a felperes anyanyelvére. Sérelmezte, hogy az alperes az érdemi határozatának meghozatalával egyidejűleg nem szüntette meg a lefoglalást.

[3] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Védekezésében nem vitatta azt, hogy a lefoglalás elrendelése jogellenes volt, hivatkozott azonban arra, hogy nem vétett kirívóan súlyos jogértelmezési vagy jogalkalmazási hibát, ezért a kártérítési felelőssége nem állapítható meg. Okfejtése szerint az adott helyzetben általában elvárható módon járt el annak érdekében, hogy az alkalmazott hatósági intézkedésre a jogszabályok megtartásával, szakszerűen kerüljön sor. Előadta, hogy nem volt lehetősége a szállítmány és a szállítójármű egymástól elválasztására. Vitássá tette, hogy okozati összefüggés állna fenn a járműszerelvény lefoglalása és a felperes keresetlevélben állított kárának bekövetkezése között. Kifejtette, hogy megfelelően eleget tett az indokolási kötelezettségének, az eljárás megindításáról szóló értesítés lefordítására pedig nem volt köteles, mert a felperes nem volt az eljárás kötelezettje. Érvelése szerint a felperes megszegte a kárenyhítési kötelezettségét azzal, hogy nem közvetlenül az alperes felettes szervéhez fordult panasszal a lefoglalás ellen, továbbá azzal, hogy nem gondoskodott a lefoglalt járműszerelvény időleges pótlásáról.

[4] Az elsőfokú bíróság a 35.P.22.383/2015/12. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes tulajdonában álló rendszám1 és rendszám2 forgalmi rendszámú tehergépjármű és vontatmány, valamint az ehhez tartozó forgalmi engedély és indítókulcs lefoglalását elrendelő, végzés száma számú végzésével okozati összefüggésben a felperesnél felmerült kár megtérítéséért felelősséggel tartozik.

[5] A Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.211/2016/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Végzésének indokolásában azt hagyta meg az elsőfokú bíróságnak, hogy a megismételt eljárásban tájékoztassa a peres feleket a kár bekövetkezése, valamint a kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség elmulasztása tekintetében a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről, ebben a körben hívja fel a felperest annak előadására, hogy a lefoglalás időpontjában milyen megrendelések voltak, és azokat milyen okból nem tudta teljesíteni, illetve a lefoglalás miatt milyen megbízásokat nem tudott vállalni és ebből milyen összegű kára származott. Ezt követően megfelelő határidő tűzésével hívja fel a feleket bizonyítási indítványaik előterjesztésére, a felperest arra is, hogy az idegen nyelvű okirati bizonyítékait magyar fordítással ellátva csatolja, majd a szükséges bizonyítást folytassa le. A bizonyítás eredményéhez képest állapítson meg tényállást a kár bekövetkezésére és a kárelhárítási, továbbá kárenyhítési kötelezettség elmulasztására vonatkozóan.

[6] A felperes a megismételt elsőfokú eljárásban módosította a keresetét, és 41.573,6 euró, ennek 2014. május 15-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata és a perrel felmerült költségei megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[7] Fenntartotta azt az állítását, hogy a járműszerelvénnel annak lefoglalása miatt a foglalás időtartama alatt nem tudott bevételszerző tevékenységet folytatni, emiatt vagyoni előnytől esett el. Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy a járműszerelvénnel elérhető vagyoni előny elmaradásából származó kárát az alperes köteles megtéríteni.

[8] Hangsúlyozta, hogy a tulajdonában álló járműszerelvénnyel lefoglalása miatt kényszerült másik járműszerelvénnyel lízingbe vételére. Előadta, hogy akkor is meg kellett volna fizetnie a lízingbe adónak a teljes, 41.573,6 euró összegű lízingdíjat, ha a tulajdonában lévő járműszerelvénnyel lefoglalásának megszüntetése után visszaadta volna a lízingelt járműszerelvényt, ezért a teljes lízingdíj a lefoglalással okozati összefüggésben álló kárként merül fel.

[9] Az alperes a megismételt eljárásban is fenntartotta a kereset elutasítása iránti ellenkérelmét; változatlanul vitatta a felperes kárának bekövetkezését, a kár összegét, és hivatkozott arra, hogy nem róható fel neki a jogellenes lefoglaló határozat meghozatala.

[10] Érvelése szerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy konkrét fuvarmegrendelésektől esett volna el a járműszerelvénnyel lefoglalása miatt. Rámutatott, hogy a felperes a lefoglalás előtt és a lefoglalás ideje alatt is két járműszerelvénnel végzett fuvarozást, ezért a lefoglalással okozati összefüggésben nem keletkezhetett kára vagyoni előny elmaradásából.

[11] Kifejtette, hogy a kifizetett lízingdíj sem lehet a felperes kára, mert fejlesztés céljából egy újabb járműszerelvény lízingbe vétele a felperes korábbi üzleti elhatározása volt, így a lízingdíj költség a lefoglalástól függetlenül felmerült volna.

[12] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 21.010,19 eurót és ezen összeg után 2014. május 15-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes, az Európai Központi Bank alapkamatával megegyező mértékű kamatot, valamint 481 euró perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 572.640 forint feljegyzett eljárási illetéket és 46.316 forint fordítási díjat. Megállapította, hogy a fennmaradó 381.760 forint eljárási illeték és 222.822 forint fordítási díj a Magyar Állam terhén marad.

[13] Ítéletének indokolásában a korábban megállapított tényállást kiegészítette azzal, hogy a felperes 2013. október 31-én lízingbe vett egy típusú típusú vontatót és egy gyártmányú gyártmányú félpótkocsit. A lízingelt járműszerelvény 2013. november 15-én teljesített először fuvarfeladatot. A felperes a lefoglalt járműszerelvény foglalásának feloldásáig, 2014. december 10-ig 21.010,19 euró lízingdíjat fizetett meg.

[14] Álláspontja szerint azért nem volt elvárható a felperestől, hogy konkrét visszamondott megrendelésekkel bizonyítsa az elmaradt hasznát, mert a fuvarmegbízások felajánlása és elfogadása internetes felületen történik, az pedig észszerűtlen lett volna a felperes részéről, ha olyan megrendeléseket fogadott volna, amelyeket később nem tudott volna teljesíteni. Erre figyelemmel a lefoglalás előtti és utáni időszakból számolt átlagos bevétel lefoglalás alatti bevétellel való összevetését ítélte a bizonyítás célszerű módjának.

[15] Úgy foglalt állást, hogy a tulajdonában álló járműszerelvény lefoglalása kényszerítette a felperest másik járműszerelvény azonnali lízingbe vételére, és ezzel nem bővítette a vállalkozását, hanem a lefoglalt járműszerelvény kieső kapacitását pótolta.

[16] Kifejtette, hogy a teljes lízingdíj azért nem lehet a felperes kára, mert a lefoglalástól függetlenül szándékában állt újabb járművet lízingelni.

[17] A perben beszerezett szakértői vélemény alapján a lefoglalás időtartama alatt megfizetett lízingdíj összege, 21.010,19 euró nyereségkiesés erejéig ítélte megalapozottnak a felperes követelését.

[18] Az ítélet ellen annak részbeni megváltoztatása, a kereset teljes elutasítása, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést.

[19] Okfejtése szerint a felperesnek a vagyoni előny elmaradásából származó kára bekövetkezését annak előadásával és igazolásával kellett volna bizonyítania, hogy a lefoglalás időpontjában milyen megrendelések voltak, azokat milyen okból nem tudta teljesíteni, illetve a lefoglalás miatt milyen megbízásokat nem tudott vállalni. Kiemelte, hogy a felperes az elsőfokú bíróság tájékoztatása ellenére nem tett eleget ennek a bizonyítási kötelezettségének, nem igazolta, hogy volt olyan megrendelése, amit a lefoglalás miatt nem tudott teljesíteni.

[20] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzés indokolásában foglaltaktól eltérően határozta meg a felperes bizonyítási kötelezettségét. Előadta, hogy akkor is nyoma kellene, hogy legyen a fuvarmegrendeléseknek, ha azok felajánlása és elfogadása internetes felületen történik, de a felperes még azt sem tudta bemutatni, hogy milyen internetes felületen, milyen formában érhető el a megrendelések.

[21] Hangsúlyozta, hogy a felperes a lefoglalás előtt és alatt is két járműszerelvénnel végzett fuvarozási tevékenységet, így teljesíteni tudta minden megrendelését, emiatt a lefoglalással okozati összefüggésben nem esett el vagyoni előnytől.

[22] Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság a lízingdíj egy részét ítélte meg a felperesnek nyereségkiesésként. Rámutatott, hogy a kifizetett lízingdíj nem nyereségkiesés, hanem ténylegesen felmerült költség, amelynek megtérítését a felperes ezen a jogcímen igényelhetne volna, a felperes azonban ilyen jogcímen nem terjesztett elő követelést, az elsőfokú bíróság nem ítélt meg a lízingdíjat nyereségkiesésként.

[23] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában nem jelölte meg az érdemi döntése alapjául szolgáló jogszabályokat, sem azt, hogy a rPtk. 355. § (4) bekezdésében felsorolt kártípusok közül melyikbe tartozik a felperes kára.

[24] Kifejtette, hogy a felperes nem a lefoglalt járműszerelvény pótlása, hanem fejlesztés céljából lízingelt másik járműszerelvényt, így a lízingdíj a lefoglalástól függetlenül jelentkező kiadás volt, a felperes lízingelés céljára vonatkozó ellentétes tartalmú nyilatkozatait pedig az elsőfokú bíróságnak ki kellett volna zárnia a tényállás megállapítása során.

[25] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta, annak helyes indokai alapján.

[26] Kifejtette, hogy az alperes fellebbezése kizárólag a kár összegére terjed ki, amelynek megállapítása szakkérdés. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben beszerzett aggálytalan szakértői vélemény alapján helyesen határozta meg a kár összegét.

[27] Az alperes a fellebbezésében nem támadta az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését. Ez az ítéleti rendelkezés a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 228. § (4) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedett, ezért a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú ítélet fellebbezett, az alperest fizetésre kötelező rendelkezéseit bírálta felül.

[28] Az alperes fellebbezése alaptalan.

[29] Az elsőfokú bíróság eleget tett a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.211/2016/6. számú végzésében foglaltaknak, és lefolytatta a megismételt eljárásra előírt bizonyítást. A lefolytatott bizonyítás alapján a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetésével és érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett, nem osztotta azonban a döntés ítéletben kifejtett indokát, az alábbiak szerint.

[30] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperes csak a kár összegét vitatta a fellebbezésében, mert a kárnak a bekövetkezését is vitássá tette.

[31] A rPtk. 339. § (1) bekezdése alapján a kártérítési jogviszonyt és a kártérítés iránti követelést a kár bekövetkezése keletkezteti.

[32] A rPtk. 355. § (4) bekezdése szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

[33] A felperes a keresetében azt jelölte meg kárként, hogy a járműszerelvény lefoglalása miatt vagyoni előnytől esett el, mert a lefoglalás időtartama alatt nem tudta elvállalni azokat a fuvarmegrendeléseket, amelyeket a járműszerelvénnyel díjazás ellenében tudott volna teljesíteni.

[34] Az elsőfokú bíróság a perben beszerzett igazságügyi szakértői véleményből helyesen állapította meg tényként, hogy a felperes a lefoglalás után, 2013. október 31-én lízingbe vett egy járműszerelvényt, amely először 2013. november 15-én teljesített fuvarfeladatot.

[35] Ezzel a lízingbe vétellel a felperes a rPtk. 340. § (1) bekezdésében előírt kárelhárítási kötelezettségének tett eleget, mert a lízingelt járműszerelvénnel el tudta vállalni, és el tudta végezni azokat a fuvarmegrendeléseket, amelyeket a lefoglalással kiesett járműszerelvénnel tudott volna vállalni és teljesíteni. Ilyen módon a lízingelt járműszerelvény üzembe állításával pótolta a lefoglalt járműszerelvényt és annak a hatósági intézkedés miatt kiesett kapacitását, ezáltal megakadályozta, hogy a lefoglalás következményeként díjbevételtől essen el, és elhárította a díjbevétel elmaradásából eredő kárának a bekövetkezését. Erre figyelemmel az alperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperes a lefoglalás következtében nem esett el vagyoni előnytől, ezért elmaradt vagyoni előny címén nem tarthat igényt kártérítésre.

[36] A szakértői véleményből ugyanakkor megállapítható, hogy a felperesnek a lízingszerződés megkötésétől a lefoglalás megszüntetésének napjáig 21.010,19 euró lízingdíj költsége keletkezett. Ennek a költségnek a felmerülése okozati összefüggésben áll a felperes tulajdonában lévő járműszerelvény lefoglalásával, mert az utóbbi elmaradása esetén nem kellett volna másik járműszerelvényt lízingelnie a kieső járműszerelvény pótlása céljából, és azzal nem merült volna fel többletkiadása.

[37] A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az okozati összefüggés szempontjából közömbös, hogy a felperes korábban tervezte-e az üzleti fejlesztés céljából újabb járműszerelvény lízingbe vételét. Jelentősséggel ugyanis az bír, hogy a felperes a lefoglalás előtt két járműszerelvénnel végzett fuvarozást és ért el azokkal fuvardíj bevételt, az egyik járműszerelvény lefoglalásából származó bevételkiesést pedig csak úgy háríthatta el, hogy pótolta a lefoglalt járműszerelvényt.

[38] A felperes által a lefoglalás megszüntetéséig megfizetett lízingdíj a felperesnél költségként felmerült kár.

[39] A rPp. 215. §-a szerint a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen; ez a szabály a főkövetelés járulékaire (kamat, költség stb.) is kiterjed.

[40] A rPp. hatálya alá tartozó perekben a bíróság kereseti kérelemhez kötöttsége nem terjed ki a kereset jogcímére, a bíróság a felperes által megjelölttől eltérő jogcímen is

teljesítheti a kereseti kérelmet, ha a perben feltárt tények alapján az állapítható meg, hogy a keresettel érvényesített jog vagy követelés más jogcímen illeti meg. A rPtk. 355. § (4) bekezdésében felsorolt egyes kártípusok – értékcsökkenés, elmaradt vagyoni előny, költség – megtérítése iránti követeléseknek azonos a jogcíme, a károsult minden, a rPtk. 355. § (4) bekezdésében nevesített kárfajta megtérítését kártérítés jogcímen követelheti. Ebből következően a kereset eltérő jogcímen történő teljesítésének sem tekinthető, ha a bíróság a felperes által megjelölttől eltérő típusba tartozó kár megtérítése címén ad helyt a kártérítés iránti követelésnek. Erre figyelemmel nem minősül a rPp. 215. §-ába foglalt lényeges eljárási szabályt sértő, a kereseti kérelmen túlterjeszkedő döntésnek, ha a bíróság a felperes által megjelölttől eltérő kártípusba tartozó kár megtérítésére kötelezi az alperest. Jelen perben tehát az alperes marasztalásának nem képezte az akadályát az, hogy a felperes kereseti kérelme elmaradt vagyoni előny megtérítésére irányult, a perben feltárt tényállás alapján viszont nem vagyoni előnytől esett el, hanem költség felmerülése folytán keletkezett kára, és ennek a költségnek a megtérítésére tarthat igényt.

[41] A Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.211/2016/6. számú végzésének az indokolásában már kifejtette, hogy a járműszerelvénynek a lefoglalása jogellenes volt, a lefoglalással fenyegető károk elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati eszköz nem állt a felperes rendelkezésére, a jogellenes lefoglalás az alperesnek felróható, és a felperes nem sértette meg a kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettségét azzal, hogy a lefoglalást elrendelő határozat ellen nem élt rendkívüli jogorvoslattal. Mivel a felperes a megismételt eljárásban eredményesen bizonyította, hogy a járműszerelvényének jogellenes lefoglalásával okozati összefüggésben kára keletkezett, a kár 21.010,19 euró összegét pedig az igazságügyi szakértői vélemény aggálytalanul igazolta, megvalósult az alperes kártérítési felelősségének megállapításához, a kártérítésben marasztaláshoz szükséges valamennyi feltétel.

[42] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján – az indokolás fentiek szerinti megváltoztatásával – helybenhagyta.

[43] Az eredménytelenül fellebbező alperest a rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapított ügyvédi munkadíjból áll.

[44] A Fővárosi Ítéltábla az 1990. évi XCIII. törvény 4. § (1) bekezdése és 5. § (1) bekezdésének c) pontja alapján határozott az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről.

Budapest, 2021. december 9.

Levek Istvánné dr. s.k.

dr. Lente Sándor s.k.

dr. Csóka István s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró